

MINISTERSTWO
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
DEPARTAMENT DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Paulina Florjanowicz
Dyrektor

Warszawa, 13 września 2018 r.

DDK-WM.605.52.2018.AM

Pani
Aldona Modrzewska
Prezes
Polskiego Stowarzyszenia
Inwentaryzatorów Muzealnych

Szanowna Pani Prezes,

w odpowiedzi na pismo z dnia 6 września 2018 r. (znak: PSIM/9/2018) w sprawie prośby o przedstawienie przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego jednoznacznej interpretacji prawniczej, dotyczącej skreśleń muzealium z inwentarza, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2018 r. poz. 720), uprzejmie informuję, że zgodnie z przyjętą przez Radę ds. Muzeów i Miejsc Pamięci Narodowej oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego praktyką, Departament Dziedzictwa Kulturowego MKiDN interpretuje przedstawione w piśmie przypadki, jak następuje:

1. Prowadzenie tzw. reinwentaryzacji, czyli wykreślenia z jednej księgi inwentarzowej i przepisanie opisu muzealium do innej księgi inwentarza, prowadzonej przez to samo muzeum.

Rozważając kwestie powyższego przypadku należy na wstępie zaznaczyć, że tzw. reinwentaryzacja, choć w świetle obowiązujących przepisów dopuszczalna, jest wysoce problematyczna ze względów konserwatorskich (nanoszenie kolejnego oznakowania na obiekty), ewidencyjnych (konieczność odnotowania nowych numerów w całej dokumentacji), naukowych (brak spójności z numeracją występującą w literaturze czy katalogach zabytków sprzed zmian w inwentarzach), a także ze względów organizacyjnych (konieczność powołania komisji, oddelegowywanie pracowników, etc.). W związku z powyższym niezwykle istotny jest § 11 Rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 30 sierpnia 2004 r. w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach (Dz. U. Nr 202, poz. 2073), zwanym dalej „Rozporządzeniem”, uznający ważność

wytworzonej wcześniej ewidencji. Stąd przeniechanie obiektów przeprowadza się tylko w bezzwględnie koniecznych sytuacjach i nie jest zalecane.

W odpowiedzi natomiast na ww. przypadek, reinwentaryzacja przeprowadzona przez to samo muzeum nie stanowi de facto wykreślenia muzealium z inwentarza muzealiów danego muzeum. W związku z powyższym nie zachodzi w tym przypadku potrzeba każdorazowego zwracania się z wnioskiem do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2018 r. poz. 720), zwanej dalej „ustawą o muzeach”.

Ponadto korekta zapisów inwentarzowych (w ramach tzw. reinwentaryzacji), powinna zostać dokonana w ramach kompetencji i odpowiedzialności Dyrektora Muzeum. Przekreślenia obiektów, zgodnie z § 3 ust. 4 Rozporządzenia, należy dokonać kolorem czerwonym z adnotacją, że figurują one pod innymi numerami inwentarzowymi.

2. Pomyłka pisarska, np. wpisanie: w rubryce „twórca” Matejko zamiast Mehoffer lub błędne datowanie, niewłaściwa wartość, niewłaściwy opis, etc.

W przypadkach pomyłek pisarskich zastosowanie ma przytoczony już wyżej § 3 ust. 4 Rozporządzenia, zgodnie z którym niedopuszczalne jest jakiegokolwiek zacieranie treści dokonywanych zapisów, a poprawek dokonuje się czerwonym atramentem i potwierdza podpisem upoważnionej osoby.

3. Dokonanie podwójnego zapisu w dwóch pozycjach inwentarza, czyli pomyłkowe wielokrotne wpisanie danego muzealium pod nowym numerem (dotyczy to przypadków, w których de facto w zbiorach muzeum jest jedno takie muzealium).

Ww. przypadek jest de facto kolejnym przykładem pomyłki pisarskiej. W związku z powyższym odpowiednio stosuje się § 3 ust. 4 Rozporządzenia.

4. Zmiana wartości muzealium wynikająca z denominacji lub potrzeby oszacowania wartości.

Zgodnie z § 3 ust. 4 Rozporządzenia wpis w karcie ewidencyjnej, księdze inwentarzowej, księdze depozytów zawiera możliwe do ustalenia, następujące dane identyfikacyjne zabytku: określenie autorstwa lub wytwórcy, pochodzenie, **wartość w dniu nabycia**, czas i miejsce powstania, materiał, techniki wykonania, wymiary, ewentualnie jego wagę oraz określenie cech charakterystycznych, a w razie braku danych identyfikacyjnych wpisuje się w odpowiedniej rubryce księgi wyraz „nieznane”. W związku z powyższym nie ma potrzeby nanoszenia zmian wartości muzealium wynikająca z denominacji lub

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

innych. Niemniej, zgodnie z § 7 ust. 3 Rozporządzenia, dyrektor muzeum może wprowadzić inne rodzaje ewidencji i ustalić zasady ich prowadzenia. Nowa ewidencja, nie wymagająca dodatkowych zgód Ministra KiDN, może zawierać aktualną wycenę muzealiów.

5. W przypadkach scalania elementów danego muzealium, którego fragmenty zapisane były pod różnymi pozycjami inwentarza muzeum i na skutek prac konserwatorskich, badań zostały przypisane jednemu muzealium.

Ww. przypadki stanowią błąd w zapisie inwentarzowym, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o muzeach. W związku z powyższym wykreślenia z inwentarza muzealiów dokonać można po otrzymaniu decyzji Ministra KiDN w przedmiotowej sprawie.

6. Scalanie zapisów — przenoszenie zapisu z jednego numeru inwentarzowego dotyczącego elementu/ów przedmiotu/zespołu do numeru innego w celu uzyskania zapisu o danym muzealium będącym przedmiotem złożonym z wielu elementów lub zespołem posiadającym więcej niż jeden składnik.

Zgodnie z § 5 ust. 1 Rozporządzenia każde muzealium wpisuje się do księgi inwentarzowej pod odrębnym numerem, a zespół przedmiotów stanowiący integralną całość oznacza się podając numer księgi inwentarzowej łamany przez kolejną liczbę oznaczającą składnik tego zespołu (§ 5 ust. 2 Rozporządzenia). Nanoszenie zmian w raz przyjętym sposobie zainwentaryzowania danego muzealium, bądź całego zespołu muzealiów, stanowi jw. błąd w zapisie inwentarzowym. Pomimo, iż każdy przypadek jest indywidualny i nie sposób całościowo zawrzeć w niniejszej odpowiedzi niuansów problematyki wykreślenia i/lub nanoszenia zmian w inwentarzach muzealnych, DDK stoi na stanowisku, że w ww. przypadku również zachodzić będzie potrzeba każdorazowego występowania z odpowiednim wnioskiem do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że wyrażone wyżej stanowisko nie może być uznane za wiążącą opinię prawną, przede wszystkim ze względu na fakt, iż brak jest podstaw prawnych dla sporządzania przez Ministerstwo opinii prawnych na wniosek i rzecz podmiotów zewnętrznych. Urzędy obsługujące organy państwa nie mają umocowania, z wyjątkami ściśle określonymi przez przepisy, do dokonywania interpretacji przepisów prawa na potrzeby podmiotów zewnętrznych.

Z poważaniem

Paulina Florjanowicz

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

